

GUIA DOCENT
HOMES I DONES EN LA HISTÒRIA (SEGLES XVI-XVIII)
LLICENCIATURA EN HISTÒRIA (PLA 2000)
CURS ACADÈMIC 2006-2007

PROFESSORES:

Isabel Morant **Deusa**/Mónica **Bolufer Peruga** (Grup A)

Isabel Morant **Deusa**/Mónica **Bolufer Peruga** (Grup B)

I.- DADES INICIALS D'IDENTIFICACIÓ

Nom de l'assignatura:	Homes i dones en la Història (segles XVI-XVIII)
Caràcter:	Optativa
Titulació:	Llicenciatura en Història
Cicle:	Primer cicle.
Departament:	Història Moderna
Professores responsables:	Isabel Morant Deusa Mónica Bolufer Peruga Departament d'Història Moderna Facultat de Geografia i Història, 4t pis

II.- INTRODUCCIÓ A L'ASSIGNATURA

L'assignatura “Homes i dones en la Història (segles XVI-XVIII)” és una matèria optativa de primer cicle de la Llicenciatura d'Història (Pla 2000), impartida en els dos quadrimestres del curs (assignatura anual).

Esta assignatura es proposa realitzar una aproximació a la diferència dels sexes tal com aquesta es construeix en la història de l'Occident modern entre els segles XVI-XVIII, en relació amb les transformacions socials, econòmiques, culturals i polítiques de l'època. Des de les perspectives obertes per les noves tendències historiogràfiques, en particular la història de les dones i la història sociocultural, es pretén oferir un enfocament dels orígens de la modernitat que atenga a la complexitat i diversitat de les experiències i a la interacció entre el context i les estratègies individuals i col·lectives.

III.- VOLUM DE TREBALL

Fa referència al total d'hores, presencials i no presencials, que hipotèticament dedica l'estudiant a l'assignatura. Esta assignatura té una càrrega de 9 crèdits, distribuïts al llarg de 30 setmanes (15 setmanes cada quadrimestre) i la distribució del volum de treball per a l'estudiant és la següent:

➤ ASSISTÈNCIA A CLASSES.

- Assistència a classes teòriques: 1'5 hores/setmana x 30 setmanes = 45 hores **curs**.
- Assistència a classes pràctiques: 0'5 hores/setmana x 30 setmanes = 15 hores **curs**.

➤ **ESTUDI** GENERAL I PREPARACIÓ D'EXÀMENS. *És el temps dedicat a preparar classes i exàmens.*

- **Estudi** habitual de continguts per a la preparació de les classes teòriques: 45 hores.
- Preparació de treballs pràctics de classe: 20 hores
- **Estudi** per a la preparació d'exàmens: 75 hores.

➤ ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES. *Es tracta de les hores que l'estudiant dedicarà a xarrades i orientació per part del professor (tutories programades...), assistència a seminaris o un altre tipus d'activitats guiades.*

- Assistència a tutories programades: 1 hora/**curs**
- Assistència a seminaris o altres activitats guiades: 15 hores/**curs**
- Preparació prèvia i realització dels treballs requerits en relació amb les activitats complementàries: 4 hores/**curs**

➤ REALITZACIÓ D'EXÀMENS. *Hores que l'estudiant dedica a realitzar exàmens i proves o controls d'avaluació.*

- Realització d'exàmens i/o **proves** d'avaluació: 5 hores/**curs**

En síntesi:

	Hores/ curs
ASSISTÈNCIA A CLASSES TEÒRIQUES	45
ASSISTÈNCIA A CLASSES PRÀCTIQUES	15
ESTUDI I PREPARACIÓ DE CLASSES TEÒRIQUES	45
ESTUDI I PREPARACIÓ DE CLASSES PRÀCTIQUES	20
ESTUDI I PREPARACIÓ D'EXÀMENS	75
REALITZACIÓ D'EXÀMENS	5
ASSISTÈNCIA A TUTORIES PROGRAMADES	1
ASSISTÈNCIA A SEMINARIS I ACTIVITATS	15
PREPARACIÓ SEMINARI O ALTRES ACTIVITATS	4
TOTAL VOLUM TREBALL	225

IV.- OBJECTIUS GENERALS

L'objectiu global de l'assignatura és la comprensió de la diferència dels sexes com a categoria social i cultural en la història dels segles moderns. En relació amb això, es pretén:

- Introduir al maneig de conceptes i categories fonamentals en l'anàlisi històrica, com ara “diferència de sexe”, “gènere”, “identitat/jerarquia/igualtat”, “representació”, “poder-saber”, “públic/privat”, així com als debats plantejats respecte d'això, prestant particular atenció al seu ús rigorós en el context de referència.
 - Proporcionar un coneixement bàsic sobre les grans tendències històriques de l'època, combinant la visió general amb l'atenció particularitzada a aquelles figures, obres, esdeveniments que permeten captar millor les permanències, **evolucions**, discontinuïtats i ruptures.
 - Donar a conèixer les aportacions més destacades de la historiografia feminista.
- Posar en contacte als/s'estudiants amb algunes de les fonts històriques més rellevants per a l'estudi d'aquests temes.

V.- CONTINGUTS

Tenint com a eix conductor la construcció social i cultural d'identitats femenines i masculines en els segles moderns, s'abordaran, al llarg dels 8 temes que configuren el programa, el debat intel·lectual respecte d'això i la producció de significats simbòlics i de comportaments socials, així com les formes de la presència i les relacions entre dones i hòmens en els diversos àmbits: el treball rural i urbà, la sociabilitat i la cultura popular, la teologia, l'organització eclesiàstica i l'experiència espiritual i religiosa, l'educació, els cercles i pràctiques de l'activitat intel·lectual, l'escriptura i la publicació, els espais de la domesticitat i la vida privada, la política d'Antic Règim i la ruptura revolucionària del segle XVIII.

VI.- DESTRESES QUE CAL ADQUIRIR

El domini de l'assignatura suposa, no sols l'adquisició d'uns coneixements bàsics sobre la història de la diferència de sexes en l'època moderna, sinó també el desenvolupament d'una sèrie d'habilitats, mètodes i formes de raonament i competències que inicien l'estudiant en l'especificitat del coneixement històric i en els modes d'accedir a ell. Entre aquestes competències destaquen:

- Capacitat per a relacionar de manera significativa les característiques de les societats i la cultura contemporànies i els esdeveniments de l'actualitat amb les circumstàncies històriques que han influït en el seu desenvolupament.
- Correcció i precisió en l'ús de la terminologia històrica.
- Comprensió de l'evolució i cronologia dels fenòmens estudiats, i ubicació dels mateixos en el seu context històric general.
- Capacitat per a realitzar una lectura comprensiva i crítica d'obres producte de la investigació històrica, relacionades amb el tema objecte d'estudi.
- Habilitat per a analitzar i contextualitzar textos històrics i material iconogràfic.

VII.- HABILITATS SOCIALS

Es tracta d'un conjunt d'habilitats, destreses, actituds i **valors** que l'estudiant haurà de configurar al llarg del seu aprenentatge i l'adquisició del qual haurà de realitzar-se a través de les diverses matèries que configuren el pla d'estudis de la carrera. És, per tant, un conjunt d'objectius compartits per tots els professors com a elements de caràcter social, ètic i acadèmic definitoris de la professió i de la llicenciatura d'Història:

- a) Comunicació oral i escrita adequada
- b) Capacitat de gestió de la informació
- c) Capacitat d'anàlisi i de síntesi
- d) Habilitats per a argumentar amb criteris racionals
- e) Aprenentatge autònom
- f) Motivació per l'esforç i per la qualitat
- g) Adquisició d'un compromís ètic amb l'entorn social

VIII.- TEMARI I PLANIFICACIÓ TEMPORAL

Introducció.

Els models de masculinitat i feminitat i la seua construcció històrica: la diferència de sexes pensada des de la Història.

1. La diferència dels sexes en el pensament de la primera modernitat (segles XV-XVII).

Els discursos filosòfics, morals i científics sobre la diferència de sexes. La misogínia popular i culta. La “querella de les dones” i la tradició de l'excel·lència. Els arguments racionalistes i la defensa de la igualtat.

2. Dones, homes, famílies i Esglésies.

Els discursos religiosos sobre la diferència i les relacions entre els sexes. Matrimoni i sexualitat en el pensament humanista, la Reforma i la Contrareforma. Formes

d'espiritualitat femenina i autoritat carismàtica en els inicis del món modern. L'experiència mística.

3. El treball i la sociabilitat popular.

Economia preindustrial, economies familiars i divisió social del treball en funció dels sexes: món rural i món urbà. Poders i sabers femenins i masculins en la cultura popular i en els mecanismes de control social comunitari.

4. Els espais del poder polític.

Les dones en la política d'Antic Règim. La societat de **Cort**: el "cortesà" i la "dama" com a models de conducta. La justificació (sexuada) del poder: del **patriarcalisme** polític al liberalisme.

5. Les pràctiques intel·lectuals.

Educació i desigualtat: el pensament pedagògic i les pràctiques educatives en l'època moderna. Dones i hòmens en les relacions de sociabilitat i el debat intel·lectual: acadèmies, tertúlies i salons. La "república de les lletres" i la figura de les dones intel·lectuals.

6. La Il·lustració i el canvi cultural del segle XVIII.

Les transformacions del pensament i el debat il·lustrat sobre la diferència dels sexes. La "reforma dels costums": crítica il·lustrada dels comportaments públics i privats. Rousseau i **Mme.** d'Épinay. Mary Wollstonecraft. El debat espanyol: de Feijoo a Josefa Amar.

7. La construcció de la privacitat moderna.

El debat sobre el matrimoni i la vida familiar. L'orde de les famílies i l'orde social. El nou discurs de la privacitat familiar en el segle XVIII. La cultura del sentiment: els models del "home sentimental" i de l'esposa i mare sensible.

8. Les transformacions de la política: dels salons il·lustrats a les assemblees públiques.

Les revolucions burgeses i la configuració de la nova "esfera pública": debat polític i exclusió de les dones. La democràcia exclusiva a França.

	TEMA	Sems.
	Introducció	½
1	<i>La diferència dels sexes en el pensament de la primera modernitat (segles XV-XVII).</i>	41/2
2	<i>Dones, homes, famílies i Esglésies.</i>	4
3	<i>El treball i la sociabilitat popular.</i>	4
4	<i>Els espais del poder polític.</i>	2
5	<i>Les pràctiques intel·lectuals.</i>	4
6	<i>La Il·lustració i el canvi cultural del segle XVIII.</i>	4

7	<i>La construcció de la privacitat moderna.</i>	5
8	<i>Les transformacions de la política: dels salons il·lustrats a les assemblees públiques.</i>	3

IX.- BIBLIOGRAFIA DE REFERENCIA

1.1.- Bibliografía obligatoria para la preparación de la asignatura:

1r quadrimestre:

MORANT DEUSA, I.: *Discursos de la vida buena. Matrimonio, mujer y sexualidad en la literatura humanista*. Madrid, Cátedra, 2003.

2º quadrimestre:

MORANT, I., dir., *Historia de las mujeres en España y América Latina*, vol. 2, Margarita Ortega, coord., Madrid, Cátedra, 2005, capítols següents:

- LÓPEZ-CORDÓN, Mª Victoria, “La fortuna de escribir. Escritoras de los siglos XVII y XVIII”, pp. 193-234.
- BOLUFER, Mónica, “Transformaciones culturales. Luces y sombras”, pp. 479-510.
- DE LA PASCUA, Mª José, “Las relaciones familiares. Historias de amor y conflicto”, pp. 287-315.

1.2. Altres lectures bàsiques recomanades:

FARGE, A.; DAVIS, N. (eds.): *Historia de las mujeres en Occidente. III. Del Renacimiento a la Edad Moderna*. Madrid, Taurus, 1993 (edició en rústica, 2000).

ANDERSON, B.; ZINSSER, J.: *Historia de las mujeres. Una historia propia*. Barcelona, Crítica, 1991, 2 vols.

BOCK, G.: *La mujer en la historia de Europa: de la Edad Media a nuestros días*. Barcelona, Crítica, 2001, capítulos 1 y 2.

BOLUFER PERUGA, M.: *Mujeres e Ilustración. La construcción de la feminidad en la España del siglo XVIII*. València, Edicions Alfons el Magnànim, 1998.

AMELANG, J.; NASH, M. (eds.): *Historia y género. Las mujeres en la Europa moderna y contemporánea*. València, Ed. Alfons el Magnànim, 1990.

DE MARTINO, G. y BRUZZESE, M., *Las filósofas. Las mujeres protagonistas en la historia del pensamiento*. Madrid, Cátedra, 1996.

MORANT, I.; BOLUFER, M.: *Amor, matrimonio y familia. La construcción histórica de la familia moderna*. Madrid, Síntesis, 1998.

2. Bibliografía complementària.

2.1. MONOGRAFIES:

ACCATI, L.: *El matrimonio de Raffael Albanese. Novela antropológica*. Madrid, Cátedra, 1995.

- BROWN, E.: *Afectos vergonzosos. Sor Benedetta, entre santa y lesbiana*. Barcelona, Crítica.
- CALVI, G., ed.: *La mujer barroca*. Madrid, Alianza, 1995.
- COBO, R.: *Fundamentos del patriarcado moderno. Jean Jacques Rousseau*. Madrid, Cátedra, 1995.
- CRAVERI, B.: *La cultura de la conversación*. Madrid, Siruela, 2003.
- DAVIS, N.: *El regreso de Martin Guerre*. Barcelona, Muchnick editores, 1984.
- *Mujeres de los márgenes. Tres vidas del siglo XVII*. Madrid, Cátedra, 1999.
- DE LA PASCUA, Mª J.: *Mujeres solas: historias de amor y abandono en el mundo hispánico*. Málaga, Diputación provincial, 1998.
- DE MAIO, R.: *Mujer y Renacimiento*. Madrid, Mondadori, 1988.
- FRAISSE, G.: *Musa de la razón. La democracia excluyente y la igualdad de los sexos*. Madrid, Cátedra, 1991.
- HALL, C.; DAVIDOFF, L.: *Fortunas familiares. Hombres y mujeres de la clase media inglesa, 1780-1850*. Madrid, Cátedra, 1994.
- KING, M.: *Mujeres renacentistas. La búsqueda de un espacio*. Madrid, Alianza, 1992.
- LAQUEUR, T.: *La construcción del sexo. Cuerpo y género desde los griegos hasta Freud*. Madrid, Cátedra, 1990.
- LÓPEZ-CORDÓN, M.V., *Condición femenina y razón ilustrada. Josefa Amar y Borbón*, Zaragoza, Universidad de Zaragoza, 2006.
- MARTIN GAITE, C.: *Usos amorosos del dieciocho*. Barcelona, Anagrama, 1988 (3^a ed.).
- MUÑOZ FERNÁNDEZ, A.: *Beatas y santas neocastellanas, ambivalencia de la religión y políticas correctoras del poder (ss. XIV-XVII)*. Madrid, Comunidad de Madrid, 1994.
- NICCOLI, O., ed.: *La mujer del Renacimiento*. Madrid, Alianza, 1994.
- PERRY, E.: *Ni espada rota ni mujer que trota. Género y desorden en Sevilla*. Barcelona, Crítica, 1993.
- SCHIEBINGER, L.: *¿Tiene sexo la mente? Las mujeres en los orígenes de la ciencia moderna*. Madrid, Cátedra, 2004.
- VIGARELLO, G.: *Historia de la violación*. Madrid, Cátedra, 2000.
- WIESNER-HANKS, M.E.: *Cristianismo y sexualidad en la edad moderna : la regulación del deseo, la reforma de la práctica*. Madrid, Siglo XXI, 2001.

2.2. TEXTOS D'ÈPOCA:

Segles XV-XVI:

- ARCHER, R., ed.: *Misoginia y defensa de las mujeres: antología de textos medievales*. Valencia, Cátedra, 2001.
- CASTIGLIONE, B.: *El cortesano*. Madrid, Austral, 1984.
- ERASMO DE ROTTERDAM: *Coloquios*. Madrid, Cátedra.
- LEÓN, Fr. Luis: *La perfecta casada*. Madrid, Austral, 1975.
- Margarita de NAVARRA: *Heptameron*. Madrid, Cátedra.
- PISAN, C.: *La ciudad de las damas*. Madrid, Siruela, 1995.
- *La ciutat de les dames*. Barcelona, Edicions de l'Eixample.
- VILLENA, I.: *Vita Christi*. València, Edicions Alfons el Magnànim, Biblioteca d'autors valencians n° 12, 1986.
- VIVES, J.L.: *Deberes del marido*. Valencia, Generalitat Valenciana, 1992.
- *Formación de la mujer cristiana*. Valencia, Generalitat Valenciana, 1992.

S.XVII:

POULAIN DE LA BARRE, F.: *Sobre la igualtat dels dos sexes*. València, Universitat de València-d'Alacant-Jaume I, 1993.

POULAIN DE LA BARRE, F.: *De la educación de las damas*. Madrid, Cátedra, 1993.

ZAYAS, M.: *Novelas amorosas y ejemplares*. Madrid, Cátedra.

- *Desengaños amorosos*. Madrid, Cátedra.

S. XVIII:

AMAR Y BORBÓN, J.: *Discurso sobre la educación física y moral de las mujeres*. Edición de Mª V. López Cerdón. Madrid, Cátedra, 1994.

CHÂTELET, Mme.: *Discurso sobre la felicidad. Correspondencia*. Edición de Isabel Morant. Madrid, Cátedra, 1996.

DUHET, Paule-Marie, ed.: *1789-1793. La voz de las mujeres en la revolución francesa*. Barcelona, La Sal, 1989.

FEIJOO, B.J.: *Defensa de las mujeres*. Barcelona, Icaria, 1997.

PÉREZ SAMPER, Mª A., ed.: *Poder y seducción. Grandes damas de 1700*. Madrid, 2003.

ROUSSEAU, J. J.: *Emilio o la Educación*. Barcelona, Bruguera, 1983.

WOLLSTONECRAFT, M.: *Vindicación de los derechos de la mujer*. Edición de Isabel Burdiel. Madrid, Cátedra, 1994.

X.- METODOLOGIA

El desenvolupament de l'assignatura ha de comportar un canvi substantiu en el procés d'ensenyança-aprenentatge, **la qual cosa** implica un doble compromís:

- Per part del professorat, abandonar el tradicional mètode d'ensenyança basat en la utilització abusiva de la classe magistral i **substituir-ho** per un altre que contemple la diversitat de possibilitats en la seua relació amb l'aprenentatge de l'alumne: **direcció**, orientació, explicació, atenció personalitzada, **ús** de noves tecnologies, etc.
- Per part dels/estudiants, abandonar una actitud passiva de mera recepció d'un "missatge" i substituir-la per una predisposició a un aprenentatge actiu, participatiu, autònom i crític que estiga basat, a més, en un treball continu.

Cal tindre en compte que només des d'este últim punt de vista adquirix sentit la nova valoració dels crèdits **ECTS** que contemplen, tal com ha quedat arrel·legat en l'apartat III d'esta Guia, el volum total del treball que l'estudiant ha de dedicar per a superar una matèria.

Per part del professor, el seu compromís ha d'anar més enllà d'una mera traducció dels crèdits actuals als nous criteris dels **ECTS**, és a dir, més enllà d'una mera readequació de l'horari de classes segons criteris de classes teòriques/classes pràctiques o classes presencials/ no presencials.

D'acord amb açò, la metodologia que se seguirà en la present assignatura és la següent:

1) Hi haurà a la setmana dos hores classes presencials, és a dir, d'activitat en l'aula habitual de l'assignatura o del grup. Estes hores es distribuïran de la manera següent:

1) **Classes teòriques:** 2/3 del total d'hores assignades a cada tema. Durant elles, les professores exposaran i explicaran aquells elements fonamentals que deuen guiar l'estudiant en l'estudi i comprensió del tema en qüestió. És fonamental que l'estudiant realitze, de forma prèvia a l'exposició del professor i a cada tema, una lectura d'aquell manual o d'aquells textos que prèviament se li indicaran. La dita lectura i preparació serà obligatòria i objecte de control o avaluació, tal com s'indica en el corresponent apartat d'esta Guia.

Classes pràctiques: 1/3 del total d'hores assignades a cada tema. Durant este temps es realitzaran dos tipus de pràctiques:

- D'una banda, s'aprofundirà, a través de documents històrics i material iconogràfic, en aquells aspectes que es consideren més importants o significatius del tema. Les sessions s'aprofitaran per a anar introduint i habituant els estudiants en el maneig d'aquells materials i tècniques propis de la disciplina històrica.
- D'altra banda, es realitzaran projeccions de pel·lícules que il·lustren aspectes significatius de la matèria, amb presentació inicial i comentari i debat posterior. Es programaran al llarg del curs tres o quatre pel·lícules, seleccionades entre les següents:

- **Franco** Zeffirelli: *La mujer indomable* ("The **taming of the shrew**", 1967).

Pilar Miró: *El perro del hortelano* (1995).

Peter **Webber**: *La joven de la perla* (2003).

Daniel **Vigne**: *El regreso de Martín **Guerre*** (1981).

Jacques Feyder: *La **kermesse héroïque*** (1935).

Patrice Chereau: *La reina Margot* (1994).

Shekar Kapur: *Elizabeth* (1998).

Stephen Frears: *Las amistades peligrosas* (1988).

Ang Llig: *Sentido y sensibilidad* (1995).

La preparació i participació en les classes pràctiques serà obligatòria i objecte d'avaluació. En el cas de les pràctiques sobre documentació històrica o material iconogràfic, els materials seran entregats amb anterioritat per les professores, i els/s'estudiants han de procedir a la seua preparació. Pel que es referix a les projeccions, estes s'anunciaran amb antelació suficient perquè els/s'estudiants puguin documentar-se i realitzar les lectures necessàries.

Assistència a Tutories:

L'objectiu de les Tutories programades serà el seguiment, discussió i avaluació de les lectures realitzades pels/les estudiants. Les **cites** es fixaran al llarg del curs i l'assistència a les mateixes serà obligatòria. Les tutories són un element clau en el procés d'avaluació contínua.

A més de l'assistència obligatòria a les Tutories anteriors, l'alumnat podrà assistir a les hores d'atenció a estudiants en qualsevol moment dins de l'horari fixat a este efecte, per a realitzar consultes sobre qualsevol tema o aspecte relacionat amb l'assignatura.

Ús de l'Aula Virtual:

L'Aula Virtual de l'assignatura s'utilitzarà, eventualment, com a suport per a alguns materials didàctics (esquemes, imatges) i com a mecanisme per a donar a conèixer l'avaluació de les distintes **proves**, així com per a comunicar, si és el cas, possibles canvis en les dates previstes per a les activitats. Es recomana la seua consulta especialment durant el segon quadrimestre.

Horaris d'atenció

Prof. Dra. Isabel Morant	A determinar
Prof. Dra. Mónica Bolufer	A determinar

Els horaris de tutories s'anunciaran oportunament en classe i en la pàgina web i els taulers d'anuncis del Departament d'Història Moderna.

Assistència a seminaris o altres activitats guiades:

Este tipus d'activitats té com a objectiu fonamental posar en contacte a l'estudiant amb activitats que, sense desenvolupar-se en l'àmbit estricte de les classes o dels seminaris, són habituals en la vida acadèmica universitària, com ara conferències, sessions monogràfiques sobre algun aspecte concret de la història o de les seues fonts i mètodes, visites a arxius o museus, etc. Han de constituir, des del principi, un instrument fonamental per a la socialització de l'estudiants en la vida acadèmica més enllà de l'aula, alhora que li acostumen al debat, a l'intercanvi, a projectar els seus interessos i coneixements **fora** del recinte universitari i, per descomptat, a augmentar la seua formació.

En esta assignatura proposem realitzar dos tipus d'activitats complementàries:

1) Assistència a conferències i altres activitats.

Per al curs 2006-2007, es proposa l'assistència a la presentació del llibre de **M^a** Victoria López-Cordón *Condición femenina y razón ilustrada: Josefa Amar y Borbón*, que se celebrarà durant el segon quadrimestre del curs 2006-2007, en data encara per determinar. No obstant, d'acord amb els/s'estudiants, podran proposar-se com a alternatives altres conferències en funció de la programació d'activitats culturals de la Universitat de València o d'altres institucions de la ciutat.

2) Visita a museus, exposicions o assistència a muntatges teatrals.

En la primera setmana de novembre es realitzarà la visita guiada a Museu de Belles Arts.

Posteriorment, serà necessari presentar una breu memòria de cada una de les activitats complementàries realitzades.

CRONOGRAMA DE L'ASSIGNATURA

Setmanes	1a	2a	3a	4a	(5a)
Sep.				Presentació i t.1	
Oc.	Tema 1	T1	T.1	T.1 i 1r control lectura	
Nov.	T.2-Visita Museu BBAA	T2	T.2	T.2	T.3
Des.	Tema 3 i exposició pràctica 1	T3	T.3	(Vacacions)	
En.	Vacacions	T4	T.4	Exàmens parcials	
Feb.	Parcials	An eu.	T.5	T.5	
Mar.	T.5	T5	T.6	T.6 i projecció	T.6 i control lectura
Abr.	T.6	Va ca cio ns	T. 7 i 2n control lectura	T.7	
Maig	T.7 i projecció	T7	T.7 i exposició pràctica 2	T.8	T.8
Juny	T.8	Ex	Exàmens	Exàmens	

XI.- AVALUACIÓ DE L'APRENENTATGE

L'avaluació de l'assignatura consistirà en la valoració continuada del procés de formació dels/s'estudiants, a través de les lectures, els treballs pràctics i l'assistència a les activitats complementàries, junt amb els resultats de l'examen final o exàmens parcials.

1. Periòdicament s'avaluarà el procés continuat per part dels estudiants de preparació de les classes teòriques a través de les lectures assenyalades. El conjunt d'esta avaluació suposarà un 25 % de la nota final de curs.

Al llarg del curs es realitzarà un total de 2 controls de lectura, en les dates següents:

- 28 d'octubre: Morant, *Discursos de la vida buena...*
- 17 abril: articles de López-Cordón, [Bolufer](#), de la Pascua.

2. De la mateixa manera, s'avaluarà la preparació i participació en les classes pràctiques. Es valorarà de manera especial la capacitat de resolució d'aquells aspectes que es presenten, així com les habilitats fonamentals d'expressió oral, explicació, maneig de tècniques, capacitat de síntesi, etc. La qualificació total dels exercicis pràctics serà la mitjana de les qualificacions de les pràctiques realitzades durant el curs per a esta assignatura, i suposarà un 15% de la nota final de curs.

Les pràctiques poden realitzar-se de manera individual o en grups compostos per un màxim de 4 persones; es valorarà positivament l'esforç per treballar de manera [col.laborativa](#) i debatre les idees en el si del grup. A fi de potenciar la capacitat d'expressió oral, argumentació i debat, l'avaluació es realitzarà a partir de l'exposició en classe del treball realitzat, que deu, així mateix, entregar-se per escrit.

Les pràctiques a realitzar i les seues respectives dates d'exposició seran les següents:

1r quadrimestre: comentari de textos històrics que es determinaran en el seu moment. Dates d'exposició pública: 5 i 7 de desembre

2n quadrimestre: comentari de pel·lícules. Dates d'exposició: 15 i 17 de maig

3. L'aprofitament formatiu de les activitats proposades com complementàries, d'assistència obligatòria, es valorarà a partir de les breus síntesis mecanografiades que s'entregaran per a cada una d'elles. Això suposarà el 10% de la qualificació global.

4. Es realitzaran dos exàmens escrits de caràcter parcial, al final respectivament del primer i del segon quadrimestre. En els exàmens es valorarà el nivell de coneixements d'acord amb els objectius de l'assignatura, la correcta expressió i ús de la terminologia històrica i la capacitat de relació i raonament. Els dits exàmens constaran d'una part teòrica i una pràctica. La qualificació de l'examen final o exàmens parcials suposarà el 50% de la qualificació global.

5. Les persones que així **ho desitgen**, podran sotmetre a control de lectura, pel sistema d'entrevista oral, aquelles lectures de bibliografia especialitzada o textos d'època que hagen realitzat al llarg del curs, addicionals a la bibliografia obligatòria per a l'assignatura i triades entre la llista inclosa en esta guia docent. La valoració d'estes lectura addicionals, de caràcter voluntari, permetrà millorar la qualificació final fins a un màxim d'1 punt. No obstant, la realització d'esta entrevista no serà requisit indispensable per a l'obtenció de la màxima qualificació.

En síntesi:

Proves escrites	50%
Lectures bibliogràfiques	25%
Treballs pràctics personals	15%
Activitats complementàries	10%
TOTAL	100
Amb caràcter optatiu, control de lectures complementàries	Fins a un 10 % adicional

En la convocatòria de setembre del 2007, per a superar la matèria, es tindran obligatòriament en compte les qualificacions obtingudes durant el curs en les diverses tasques i activitats realitzades (controls de lectura, assistència a activitats, **proves pràctiques, etc.). Les dites qualificacions només es mantindran vigents durant el curs 2006-2007.**